Svar på skriftligt spörsmål SSS 176/2019 rd

Skriftligt spörsmål om huruvida Uleåborgs universitet ska få rätt att utbilda psykologer

Till riksdagens talman

I det syfte som anges i 27 § i riksdagens arbetsordning har Ni, Ärade talman, till den minister som saken gäller översänt följande skriftliga spörsmål SS 176/2019 rd undertecknat av riksdagsledamot Hanna Sarkkinen /vänst:

> *Kommer undervisnings- och kulturministeriet att bevilja Uleåborgs universitet rätten att utbilda kandidater och magistrar i psykologi?*

Som svar på detta spörsmål anför jag följande:

Enligt 7 § 1 mom. (1367/2018) i universitetslagen (558/2009) kan vid universiteten avläggas lägre och högre högskoleexamina samt vetenskapliga, konstnärliga och yrkesinriktade påbyggnadsexamina. Universiteten kan också ordna specialiseringsutbildning, utbildning som innehåller examensdelar i form av fortbildning, öppen universitetsundervisning eller i övrigt som fristående studier samt annan fortbildning.” Enligt 7 § 3 mom. (1172/2014) i universitetslagen utfärdas närmare bestämmelser om examina som avläggs vid universitet, målen för examina, studiernas uppläggning och andra grunder för studierna samt vilka examina som kan avläggas vid de olika universiteten (*utbildningsansvar*) genom förordning av statsrådet. Enligt samma paragraf utfärdas det bestämmelser om den närmare fördelningen av utbildningsansvaret mellan universiteten genom förordning av undervisnings- och kulturministeriet, som bereds i samarbete med universiteten.

Fastställandet av universitetens utbildningsansvar tillhör kärnområdet i statens högskolepolitik och målet med regleringen är att trygga utbildningsutbudet inom alla områden i enlighet med samhällets behov, säkerställa högskoleutbildningens ändamålsenliga dimensionering och en optimal fördelning av resurserna.

I statsrådets förordning om universitetsexamina (794/2004, nedan examensförordningen) fastställs universitetens utbildningsansvar enligt utbildningsområde och examen. Examensförordningen (1039/2013) innehåller en förteckning över utbildningsområdena, tillhörande examensbeteckningar samt de universitet där examina kan avläggas. Det finns sammanlagt 15 olika utbildningsområden. Enligt gällande examensförordning har sammanlagt sex universitet utbildningsansvar för utbildningsområdet psykologi: Helsingfors universitet, Östra Finlands universitet, Jyväskylä universitet, Tammerfors universitet, Åbo universitet och Åbo Akademi.

Svar på skriftligt spörsmål SSS 176/2019 rd

Undervisnings- och kulturministeriet och universiteten kommer överens om universitetens centrala utbildnings- och vetenskapspolitiska mål samt uppföljningen och utvärderingen av deras genomförande för fyra år i taget. De förhandlingar som gäller avtalsperioden 2021–2024 förs 2020 och för att förbereda sig inför dem har undervisnings- och kulturministeriet 20.9.2019 skickat mer detaljerade instruktioner till universiteten, bl.a. gällande förslag om examensmålen samt för eventuella förslag om ändringar i utbildningsansvaren. I enlighet med instruktionerna ska universiteten senast 14.2.2020 framföra eventuella ändringsförslag gällande utbildningsansvaret. Förslag om nya utbildningsansvar ska motiveras ur synpunkten av universitetets profil och det riksomfattande behovet av utbildning och av dem ska framgå varför utbildningsbehoven inte kan mötas inom ramen för de nuvarande utbildningsansvaren, till exempel genom att öka intagningen eller genom samarbete mellan högskolor.

Uleåborgs universitet har 3.10.2019 gjort ett förslag till undervisnings- och kulturministeriet om att ändra universitetets utbildningsansvar så att universitetet beviljas utbildningsansvar för psykologi. Förslaget har motiverats med den långvariga riksomfattande bristen på psykologer och i synnerhet med det regionala arbetskraftsbehovet i Norra Finland (Norra Österbotten, Kajanaland, Lappland och Mellersta Österbotten). Enligt förslaget har bristen på psykologer inte kunnat lösas genom att öka intagningen till den psykologutbildning som genomförs på annat håll i Finland och att de studerande inte övergår från att studera vid universiteten i Södra och Mellersta Finland till att jobba i Norra Finlands område. Enligt förslaget skulle utbildningen inledas vid Uleåborgs universitet på hösten 2021.

Uleåborgs universitets förslag behandlas vid avtalsförhandlingarna mellan Uleåborgs universitet samt ministeriet och de universitet som erbjuder examina inom utbildningsområdet psykologi i maj och juni 2020. Före förhandlingarna om Uleåborgs universitets förslag begärs utlåtanden av andra universitet samt övriga nödvändiga instanser, t.ex. Social- och hälsovårdsministeriet och Psykologförbundet. Avsikten är att göra eventuella ändringar i universitetens examensförordning efter förhandlingarna.

Helsingfors 11.10.2019

Forsknings- och kulturminister Hanna Kosonen